

Вакацыі па-беларуску.

На гэтых зімовых вакацыях Задзіночаннем Беларускіх Студэнтаў у Воршы была праведзена беспрэцэдэнтная акцыя – “Вакацыі па-беларуску.”

USTUP.

Вы ня ведаеце, што такое “Вакацыі па-беларуску”? Вы першы раз пра гэта чуеце? Дык чытайце. “Вакацыі па-беларуску” – гэта чатырохдзённая акцыя, якую правяло ў Воршы ЗБС, каб зрабіць свой (і ня толькі свой) адпачынак цікавым, насычаным і ... беларускім.

DUBAL PIERSY.

Акцыя распачалася з адукацыйнага сямінара, які прашоў недзе ў цэнтры горада. Дарэчы, хто ня ведае, што такое адукацыйны сямінар, тлумачу: гэта сэйшн, на які збіраюцца людзі з усяе Беларусі, плюс два разумных чалавекі (трэнеры). Мэтаю такіх збораў ёсць перадача ведаў ад трэнераў да прысутных (слухачоў) на сямінары. Гэта чымсь падобна да лекцыяў у тэхнікуме, але толькі значна цікавей і прыемней: гульні, кава, жарты... Дык вось, пасля сямінара, які, безумоўна, усім спадабаўся, адбылася маленечкая вечарынка. Танцы да гадзіны ночы, добрае піва, прыемная кампанія – усё спрыяла таму, каб цалавацца, абдымацца й прызвацца адзін аднаму ў каханьні. З хворай галавой, але выдатным настроем сустрэў ЗБС

ранак наступнага дня.

DUBAL DRUHI.

Але на гэтым акцыя “Вакацыі па-беларуску” ня скончылася. Час зімовых вакацыяў, як вядома, два тыдні, таму ў канцы наступнага тыдня адбыўся працяг і ўрачыстае завяршэнне акцыі. Супрэвідовішча адбылося ў ноч з суботы на нядзелю. Распачалося ўсё з інтэлектуальных гульняў паміж трыма камандамі: “Зьвяз” (Ворша), “ЗБС” (Ворша) і “Крам” (Коханава). Акрамя таго прысутнічала шмат гасцей і сяброў з усяе Віцебскае вобласці, якія паказалі сябе сапраўднымі спадчыннікамі і шчырымі бальшчыкамі. У якасці прызоў былі скарыстаныя: калькулятар, дысета, пакет (хадзіць у краму), туалетная папера (вядома, куды хадзіць) і інш. Не скажу, хто перамог, але, шчыра кажучы, мне падалося, што перамагла Беларусь, бо ўсё было зроблена вельмі файна, а галоўнае панаску (панашаму).

DUBAL TRY.

Завяршылася махная акцыя “Вакацыі па-беларуску” файнаю эўрапейскаю дыскатэкай. У інтымным святле залі зліваліся пары ў час павольных мэлэдыяў. У вар’яцкіх агнёх мігцелі рукі, ногі і іншыя часткі цела, калі гримела хуткая амэрыканская музыка. Неўзабаве загучаў беларускі рок і Лявон Вольскі з калёнкі пракрычаў “Бывай!” Праўда, на яго разьвітаньне ніхто не зьвярнуў увагі! “Бывай!” быў разбаўлены “прывітаньнем” новага коханаўскага гурта.

Потым зноў заля залілася маруднымі кампазыцыямі. Усе разабраліся па парах. Дарэчы, калі прааналізаваць склад некаторых пар, дык можна было заўважыць дзвюх дзяўчынаў, якія, нікольвек не саромячыся, танчылі ўдзвюх. Вось табе і каханьне ўвесь яго праяваў. На некаторы момант да сябе прыцягнулі ўвагу хлопец з дзяўчынаю ў сярэдзіне залу. Хлопец плакаў па нечым страчаным, трымаючы дзяўчыну за плечы, а яна яго суцшалала і танчыла. Ізноў ён плакаў і танчыў. А як толькі скончылася мэлэдыя, хлопец, сулакоўшыся, узняў яе на рукі. Заля напоўнілася радаснымі крыкамі здзіўленьня і воплескамі. Але хлопец сышоў, сышла і дзяўчына, а дыскатэка працягвалася. Дыскатэка працягвалася доўга, доўга, доўга...

EPILON.

Вось так у Воршы адпачыла ЗБС. Класна, калі ў цябе столькі сяброў ды знаёмых. Файна жыць, калі вакол толькі добрыя і шчырыя людзі. Добра, калі можна адпачыць так, як гэтага хочаш ты! Добра жыць, калі добра!

Ільля

Зноў
два дні
на стале.

27 і 28 лютага ў Наваполацку адбыўся сямінар на тэму “Заканадаўства РБ аб сродках масавай інфармацыі”, на якім пабылі нашыя Аленка і Масьця.

Пасля бяссоннай

начы, доўгай дарогі і шматлікіх прыгодаў вельмі хацелася спаць. Але нашыя вочкі расплюшчыліся, а вушкі навастрыліся, таму што Натальля Мікалаеўна вельмі цікава распавядала. Ну а чаго ж іншага можна было чакаць? Яна прафэсійны юрыст з стажам і выдатная выкладчыца, а таму добра валодае ня толькі словамі, а і ўвагай слухачоў. У час сямінара мы атрымалі шмат карысных ведаў.

Хаця мы й так былі задаволены тым, што ўжо адбылося, але самае цікавае чакала нас увечары. Мы пабачылі пастанову творчай майстэрні “Зьніч”. Іх адданасьць у час выступленьня ўражвала і здзіўляла. А якія ў іх галасы! Здавалася, мы апынуліся ў райскім садзе, дзе ўсе птушкі пяюць, нібы анёлы.

Пасля сканьчэння пастановы мы ляцелі да пакоя, які быўцам на крылах чысьціні, і так хацелася засьпяваць, але што зробіш, калі ў цябе няма ні слуху, ні голасу, толькі й застаецца захапляцца іншымі.

Толькі прыйшоўшы ў пакой, мы адчулі, як баляць далоні. Запытаецеся чаму? Ды таму, што пляскалі ў далоні ад усёй душы, і так доўга, што акцёры прасьпявалі пару разоў апошнюю песьню, прэзэнтавалі ўсіх граючых, выйшлі і зноў вярнуліся, таму што пляскаць не сканчалася).

На наступны дзень мы прыехалі дадому, але адчуваньне цэплын і дабрні засталася ў нас, спадзяемся, назаўсёды. І было б вельмі добра пабачыць “Зьніч” яшчэ хоць разок. А яшчэ лепш тут, у нас, у Воршы!

Аленка Б.

Слова аб папцы Таравым (дзесьцігодзьдзю ЗБС прысьвятаеца)

Напачатку было Слова. І слова было беларускім. І патрапіла слова ў галаву Ігара. А Ігар быў студэнтам. І было ў Ігара прозьвішча. І было гэтае прозьвішча Міхно. У першы дзень выслухаў Ігар Слова ды сказаў: "Хай будзе так!". І сталася Та к.

І прыйшоў на другі дзень Ігар у беларускі рух. І ўбачыў Ён, што там добра.

А на трэці дзень зьявілася думка. Думка ж была студэнцкай. І прынёс Думку Алесь. І было ў Алеся прозьвішча. А прозьвішча было Гуркоў. А думка ж была аб узмацненьні руху. І прачытаў Ігар Думку. І пагутарыў Ігар з Алесем.

І на чацьверты дзень зьявілася Ідэя. А ідэя была аб арганізацыі.

А на пятае дзень быў Вальны Сойм. І пачаў Ігар зьбіраць дружыну на Сойме. І сабраў. Але падумаў аб назове.

І на шосты дзень зьявілася назва. А назва была Задзіночаньне. І паўстала АРГАНІЗАЦЫЯ.

І на сёмы дзень паглядзеў Ігар на арганізацыю. І спадабалася яна яму. І сказаў Ігар: "КРУТА-А-А!". І пайшоў піць піва.

З той пары ЗБС-аўцы любяць піць піва. Асабліва на выходных.

Хутка казка кажацца, ды ня хутка справа робіцца! Стварыў Ігар дружыну, сабраў яе ды кажа: "Трэба новых". І прыйшлі новыя людзі. І былі сярод іх Вайцяховіч ды Салошкін. Села дружына за стол.

- Добры хлопцы сабраліся, - прамовіў Ігар. - Давайце ж вып'ем келіх кругавы, вядзерныя!

Адпіў Ігар з келіху і перадаў яго Вайцяховічу. На Вайцяховічу кола і скончылася!

- Ну ты і п'еш! Ці такі ж ты моцны ў бойцы? - прамовіў Ігар і паўё сваю

дружыну на пляц да Леніна.

І паднялі яны ўпершыню сьцяг дружыны і сталі лягерам на пляцы. І ўзнялі пад ахову сцянаў. А сцяны галадалі і прасілі зямлі. І быў на двары 1990 год ад нараджэньня Пана нашага Езуса Хрыста. І былі атакі барбарскіх палкоў. І была бойка, і адбіваліся да раніцы. А зранку наступіла 7 лістапада. І быў новы наступ, бо быў парад. І было супрацьстаяньне. А насупраць каля Леніна стаялі камуністы. І клікнуў Ігар: - Сябры-патрыёты, добрыя малойцы - сьвядомыя, сямілася рука рубіць! Няма больш моцы абараняцца. Дапамажыце мейсца адстаяць ды ў наступ перайсьці. Бо колькі ж можна ад ворагаў бегаць!

І прыйшла падмога ад сабраў. А сябры былі з БНФ-у. І пачаўся штурм Леніна. І адступілі барбарскія палкі.

Сабраліся пасля бойкі сябры дружыны. І сказалі: "Годзе ваяваць, гэі жаўнер!". І не падабалася ім ядзерная зброя на Беларусі. І схачелі пайсьці яны й дабіцца раззбраеньня. Але ня слухалі іх.

І тады кінулі кліч: - Добрыя малойцы, хлопцы-беларусы! Гэй на вайсковыя базы, пакажам, чаго мы хочам.

І сабраліся людзі. І далучыліся яны да дружыны. І намаляваў Салошкін плякат пра сэкс-бомбу. І вывёў Ігар на сваёй пятцы знак пацыфізму. І пайшлі яны па гарадох і вёсках ды базах стратэгічных. І пачалі агітаваць. І былі мітынгі ды сустрэчы. І шмат каго з'агітавалі! І служалі ўсе. І пайшлі пагалоска па войсках СССР-аўскіх "Нефарма-лы ідуць!". І пахаваліся СССР-аўцы, пазачыніліся ў казармах, завярнуліся ў белыя прасьціны і папаўзлі на могілкі! Але не спыніла гэта дружыну. І прайшла яна па ўсёй Беларусі. І выйграла: вывелі з

нашае зямлі "ядрэную" зброю. І аддалі яе Расеі. Але сказаў Ігар:

- Не хачу мірным быць. Дарма зброю аддалі! Жыві дружына сама, і стварыў сваю арганізацыю. А назву ёй даў "Выбранецкія шыхты". І стала ягоная арганізацыя вайскова-гістарычнаю. І пайшла ў паход на Смаленск. І схачелі яны адабраць гэты горад. І пачалі адбіраць! Але не было ўжо Ігара Міхно на ЗБСе.

І засталася ад Міхно толькі ягоная пятка на фота...

А дружынаю сталі кіраваць два Зьміцеры (якія зваліся Салошкін ды Вайцяховіч). І захоўвалі яны памяць пра пачатак. І знайшлі яны сьвет-Аляксея яснае сонейка. Але гэта ўжо іншая гісторыя.

Гістарычная даведка:

Задзіночаньне Беларускіх Студэнтаў аформіліся ў сакавіку 1990 г. Кіруючы ворган – Рада.

У ворганых улады арганізацыя не прадстаўленая.

Папярэднікамі ЗБС ягонае стваральнікі лічаць "Залёны Дуб" (збройны маладзёвы аддзел Партыі беларускіх эсэраў), Саюз Беларускіх Студэнтаў (у 20-30-я гады яднаў студэнтаў Заходняе Беларусі, Нямеччыны, Чэх-Славаччыны) і Саюз Беларускае Маладзёзі.

ЗБС выдае газету "Студэніцкая Думка" (аб'ём і перыядычнасьць нясталыя)...

Найбольш блізкай да ЗБС па ідэалёгіі й мэтам зьяўляецца НДПБ.

Падтрымлівае сувязі з БНФ. Па-за межамі Беларусі кантактуе са "Студэніцкім брацтвам" на Ўкраіне й "Літванікай" у Летуве.

Інфармацыя зь Менску.

Піце піва з

«Пані Хідай».

Хлопцы гурта «Пані Хіда» граюць даволі сур'эзную музыку (ува ўсялякім выпадку не папус), у напрамку, як яны самі гавораць, пан-РОК. Адпаведна з гэным мы звычайна ўяўляем, што гэта сур'эзныя людзі, якія любяць папіць «піва» і паслухаць добры рок. Але на самой справе, гэта зусім ня так.

Хлопцы з Пані Хіды з добрым пачуццём гумару. Аб гэтым, напрыклад, сьведчыць песня «падает чердак». Вельмі па-майму сьмешны адпаведны кліп, раскручаны на нашым БТ зь дзіўнымі Дзедамі Марозамі, якія гулялі па горадзе зусім ня ўзімку, памятаеце?! Ну, ня памятаеце, дык і ня трэба. Зусім мяне пераканала ў гумарыстычэ

ПаніХідаўцаў іх адказ на пытаньне: «Што найбольш запомнілася з студэнцкага жыцця?» Хлопцы зь вясёлымі тварамі, адназначна і ўпэўнена адказалі: «Студэнты».

А на пытаньне, якія выступы сыгралі найбольшую ролю ў васьміжыцці, хлопцы ад-

казалі: «Толькі адзіны выступ — жаночыя грудзі». На пытаньне пра

склад гурта — хлопцы адказалі ўпэўнена і, як заўжды, з гумарам: «20 чалавек разам з гледачамі».

Дарэчы, пра адукацыю Пані

Хіды, як яны распавялі: тры ўдзельнікі гурта скончылі пэдагагічны ўніверсітэт, два маюць мэдыцынскую адукацыю, адзін — чыгуначнік.

Нагледзячы на даволі

Вялікі здарожы Надзеі за тое, што яна зрабіла наглычын гэты артыкул.

сур'эзна-гумарыстычны склад характару ўдзельнікаў гурта і іх адпаведныя песні, яны сьцьвяражаюць, што найбольш часта яны сьпяваюць у сваіх лепшых песнях пра сэкс, наркатыкі, рок-н-рол і праблемы моладзі.

Ну, і хто пасля гэтага скажа, што Пані Хіда не маладзёвы гурт, га?!

Дык вось, шануюнае спадарства, слухайце Пані Хіду, адзначайце іх дзень народзінаў (03.12.) і, кхайце, пакуль студэнты і піце нашае піва, бо рок бяз піва — ня рок, а піва бяз року — ня піва. Памятайце пры гэтым, што вы падтрымліваеце такім чынам айчыны беларускі пан-Рок.

Андрусь.

Мацюкацца,

дык

па-нашаму.

Згадзіцеся, браты, што вельмі часта, асабліва ў спрэчных выпадках, мы не вытрымліваем і пачынаем выкарыстоўваць увесь скарб нецэнзурага броду, які калісьці перахапіла вялікая Расея і пакінула нам у спадчыну ад нейкіх татар-

манголаў (дарэчы, прыгадайце, калі вы ўжывалі апошні раз у сваёй гаворцы татарара-сейскі мацюк, згадзіцеся — ня гэтак даўно). Што датычыцца нас, беларусаў і Беларусі, дык кажу ўпэўнена: нашай беларускай культуры мацюкі асабліва татарара-рускія не ўпласцівыя. У беларусаў спакон вякоў існавала свая сыстэма зьнявагі і назова ёй — праклёны. Праклён — гэта пажаданьне жывёлы ці чалавеку нечага кепскага. Вось

напрыклад, можна ад старых бабуль і дзядуль пачуць такое «пажаданьне»: «каб зь цябе жывога скуру зьдэзерлі», «каб твае дзеці тэлевізару баяліся», «ці «каб ты сеў там, дзе дна няма».

Можна вызначыць два асноўныя тыпы праклёнаў:

1). У якіх жадаецца штосьці непрыемнае ды благое. Кшталту: «каб ты па прыску скакаў», «каб табе Бог даў дэраўляныя ногі», «каб ты свайго ценю баяўся», «каб ты голы скакаў», «ліха (трасца) табе ў бок (на галаву)».

2). Якія кажуць пажаданьне сьмерці. Кшталту: «каб

цябе маланка спаліла», «каб ты рукі склаў», «каб ты ўдушыўся маленькім», «каб ты не вярнуўся», «каб ты касіў нагамі».

Яшчэ выкарыстоўваюць праклёны: «каб ты сьпяваў апошні раз», «каб ты сьпяваў у воўчых зубох», «каб цябе халера забрала». Вельмі часта да гэтых выразаў дадаюцца такія словы як: «дай Бог...», «Бог даў...».

Таму, шануюнае спадарства, кідайце вы гэтую чужую брудную звычку мацюкацца, лайцеся панаску!

Андрыйк.

Дзень хлеба. Дзень солі. Дзень Волі.

Полацкую.

Пазьней, у 13 ст.

пачаўся новы перыяд развіцця нашае нацыі і дзяржаўнасці, звязаны з Вялікім Княствам Літоўскім. Зь цягам часу ВКЛ стала адной з самых буйных і развітых дзяржаваў у Еўропе. Тут ужо пад час сярэднявечча існавалі шматлікія дэмакратычныя формы грамадскага і палітычнага жыцця. У Гародні ў 1541г. існаваў вадаправод.

Але ўсё абарвала навала з Усходу. Як калісьці татара-манголы знішчылі культурную і развітую дзяржаву Русь, так і нашае шчасце знішчылі ўсходнія дзікуны-зайздроснікі. Яны пад прыкрыццём дужа вялікай братэрскай любові праглынулі нас, пазбавілі Радзімы. Потым жа пачалі гандляваць нашымі прадзе-

дамі, адпраўляючы іх на войны за чужацкія інтарэсы. Затым раскралі нашы сьвятыні па сваіх бібліятэках і музэях. А ўрэшце занеслі да нас азіяцкія звычкі й норавы, разбэшцілі й сапцавалі "вялікі наш народ".

Але прыйшоў час для аднаўлення гістарычнае справядлівасці. Паўстанні Т. Касцюшкі, К.Каліноўскага, барацьба шматлікіх пакаленняў беларускіх арганізацый прывяла да абвешчання ў 1918 року Беларускае Народнае Рэспублікі. Першым беларускім прэзідэнтам стаў Антон Луцкевіч. Наша першая Рэспубліка абвясціла сваю незалежнасць **25 сакавіка 1918 року.**

Дзяржаўнымі сим-

валамі стаў бела-чырвоны белы сцяг, герб "Пагоня" і гімн "Мы выйдзем шчыльнымі радамі".

Белы колер з чырвонымі стужкамі – гэта колеры Ісуса Хрыста, а, значыцца, *сымболі сьвятасці.*

БНР існавала ў неспрыяльных умовах і з 1920 року стала знаходзіцца ў стане акупацыі. Яе ўрад – Рада БНР – дзейнічае ў эміграцыі (з 1944г. у ЗША). Зараз прэзідэнтам Рады БНР у эміграцыі зьяўляецца Івонка Сурвіла.

Днём незалежнасці й сувэрэнітэту Беларусі павінен лічыцца менавіта дзень **25 сакавіка 1918 року.** Тады нарадзілася вялікая надзея на вяртанне нашага шчасця, нашай велічы, нашае **Волі.**

Ілья.

Мая БНР

Сонца заходзіць за сумныя хмары,
Вецер гуляе у шчылінах хаты,
Носяцца думкі,носяцца мары,
Стыгне разлітая ў кубках гарбата.

Хочацца зьесці смажанай бульбы,
Хочацца выпіць добрага піва.
Трохі ня хочацца ведаць, што будзе.
У роце чамусьці горкая сьліна.

Ложак памяты, дзверы заснулі
(ты, як сыхodziла, іх зачыніла).
Болі па целе, быццам бы кулі,
Нэрвы катуюць. Сэрца прабіла...

Ўчора, здаецца, палец парэзаў.
Ты перавязвала бінтам халодным
І напявала штось з палянэзаў
Дужа працягла, досыць самотна.

Зараз мэлёдыя ўчорашняй раны
Грэе душу мне, бы ногі кілімам.
На белым бінце чырвоныя плямы:
Бог,

Надзея,

Радзіма.

Ода радасьці

Якое гэта здарэнне,
Які ж гэта вам выпадак,
Калі маладое насенне
Парушыла ўвесь парадак!

Хіба вы чакалі такога
Ад гэтакае малечы?
Хто даў яму тое слова,
Якое гучыць удалечы?
Дазволу яму ня трэба,
Яно сваю годнасць мае!
Кіруецца прама на неба,
Дзе вольныя душы лунаюць.
А хто ж яму дапаможа?
А хто ж яго падтрымае?

Вы скажаце: "Потым, можа."
Аднак яно гонар мае!
Яно ўжо імкнецца высока,
Яно звысока глядзіць—
Аб краі сваім глыбока
Юнацкае сэрца баліць.

О, каб вось такім насеннем

Засеяць усе палі,
Каб гэтакія здарэнні
Урадасць усім былі.
Дарослыя, што ж вы
маўчыце,
Нічым вас не закрануць.
А дзеці вашы, глядзіце,
На роднай мове пяюць.
Вы кажаце, вас так вучылі?
Вы кажаце, час быў такі?
Чаму ж вы вусны закрылі?
За вас пяюць юнакі!

Жрёлік.

Каханьне.

Ты спадзяеся, я цябе кахаю?
 І пра цябе я мару уначы?
 О не, такі намер ня маю,
 І ад мяне ты можаш адпачыць.
 Ня будзе тэлефон твой разрывацца,
 Лісты ня будзеш доўгія чытаць,
 І мной ня будзеш толькі карыстацца,
 Бо не хацеў мяне ты пакахаць.
 А можа, я табе не падыходжу,
 А можа, не такая, як хацеў?
 А на двары зноў мелкі сьціплы дожджык
 І ліст апошні на зямлю зляцеў.
 Ну дык бывай, бывай, мой мілы дружа,
 Наўрад ці калі ўспомніш пра мяне...
 А на двары ужо гуляе сьцюжа
 І твой малоеобраз на вакне.

Кр. Олік.

Мы правялі сацыялягічнае апытаньне...

Паміж сваімі сябрамі мы правялі апытаньне для "Заліка". Кожнаму было зададзена адно й тое ж пытаньне: **Што для Вас воля?**

Вось, што ў нас атрымалася:

Міхась: (выканаўчы дырэктар ЗБСа): Воля?! О-о-о! Усё!

Вольга Ш.: (навучэнка): Адчуваньне задаволенасці...

Марына А.: (навучэнка): Пайшла б зараз з бугуліка дамоў.

Аленка Б.: (ЗБС): Самастойнасьць!!!

Вёся: Воля? О-о-о! Гэта воля. Вялізная й неабдымная. Незалежнасьць.

Ірышка Ж.: (навучэнка АМТТ): Воля – калі цябе дапякаюць, а ты можаш узяць і даслаць іх да д'ябла і пры гэтым, каб

нічога табе не было.

Тацянка: Імя.

Алесь: Воля – гэта магчымасць рабіць тое, што я жадаю.

Алена К.: "Воля – гэта вера!"

Арцём: Воля – гэта рэгуліруючая сторонка розума.

Nazgul: Воля - гэта чалавек зь вялікай літарой!

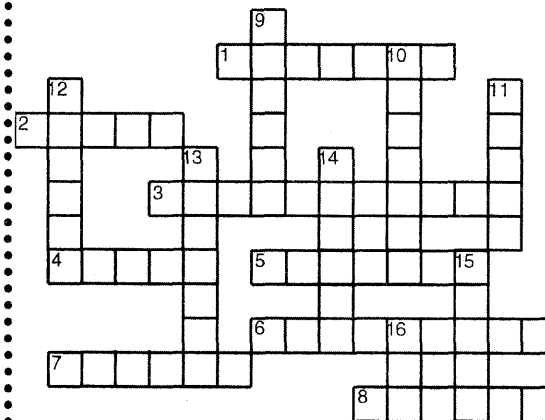
Кім: Воля мне не патрэбная для прыватнага карыстання; воля патрэбная для маёй Радзімы!

Аляксеі: (не зразумейшы) Якая воля?!

Ілья: Адчуваньне палёту.

Янка: Меч, які знішчае перашкоды.

Крыжаванка.

Па гарызанталі:

- Асоба, якая выступае ў судзе ў абарону каго-небудзь, абаронца, заступнік.
- Спэцыяльнае памяшканьне, у якім мыюцца й парадца.
- Мейсца, дзе можна знайсці прытулак.
- Тое, што й вупраж.
- Указаньне на памылку, вымова.
- Лячэбнае мерапрыемства, якое рэкамендавана лекарам.
- Мейсца на службе, зьвязанае з выкананьнем пэўных абавязкаў.
- Самаўладны валадар дзяржавы: цар, кароль і інш.

Па вертыкалі:

- Суполка, таварыства, саюз.
- Струмень вады, які выцякае з-пад зямлі.
- Адзін з чатырох накірункаў свету.
- Гарызантальны выступ, які завяршае сьцяну будынка, або робіцца над вокнамі, дзвярмамі.
- Агульны выгляд якой-небудзь мясцовасьці.
- Фізычны або маральны боль, мучэньне.
- Кусок тканіны, які абмотваюць нагу пры абуваньні.
- У гісторыі вялікі пэрыяд часу, эпоха.

Андрык

Набліжаецца самае файнае свята вясны — 1 красавіка, Дзень сьмеху. Але сьмех смехам, а жарты павінны быць разумнымі. Таму рэдакцыя параіла б вам пратэставацца перад тым, як пачынаць шуткаваць. Ну, дык пачнем!

ТЭСТ:

Ці жартаўнік вы?

Абярыце з усіх прапанаваных варыянтаў той, які больш уласцівы і даспадобы вам. Калі гэта першы — налічыце сабе — 1 бал, калі другі — 2, трэці — 3, ну калі вам ніводны не падабаецца — гэта нуль(0). ПАЧНЕМ?

1. Вы ўбачылі, як ваш сусед пайшоў з торбай для ягад у лес. На двары зіма. Вы падумалі:

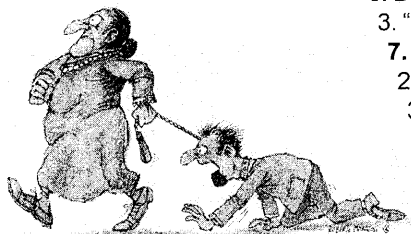
1. У наступны раз я зь ім.
2. Патрэбна схадзіць пашукаць грыбы.
3. Пайду па слядох, яны прывядуць у ягднае

мейсца.

2. Нехта выпадкова падыходзіць і просіць вас даць яму 100 рублёў. Вы адкажаце: 1. А рэшту з 1000 дасі? 2. З наступнай стыпендыі. 3. Дома забыў крэдытную картку.
3. У газэціне вы ўбачылі аб'яву: "Жыхары горада, хутка правярце, хто ў вас дома". Вы пачнеце: 1. Высьвятляць, дык хто ж на самой справе ў вас дома. 2. Я й так ведаю, што ў мяне дома нікога няма, акрамя мяне. 3. Пачнеце лічыць бегających па падлозе прусачкоў.
4. Загадайце любую лічбу ад 0 да 1. Вы: 1. Нуль. 2. Адзін. 3. $138564545856/\cos 45$.
5. Ноччу калі ўсе адпачываюць вы: 1. Чытаеце "Вайна й мір". 2. П'яцё з сябрамі піва. 3. Гуляеце па даху свайго дома.
6. Ваша любімая тэлеперадача: 1. "Сяльчане". 2. "Землякі". 3. "Пра тое, як гэта было".
7. Вы любіце: 1. Пужаць. 2. Слухаць тэлевізар. 3. Глядзець радыё.
8. Вы марыце быць: 1. Прэзыдэнтам. 2. Намесьнікам прэзыдэнта.

YES DEAR...

3. Намам нама прэзыдэнта.

Калі ў вас 24 — (жартаўнік) 3-й ступені, 23 — 16 — (жартаўнік) 2-ой ступені, 16 — 8 — такіх патрэбна пашукаць, 8 — 1 — сур'ёзны жартаўнік, 0 — вам патрэбна паглядзець КВЗ ці Сьмехапанараму.

SPOILED CHILD

Спорт у нашым горадзе.

Калі ты ведаеш вынікі гарадзкіх спаборніцтваў па футболе і валеіболу, то лепей адразу перагарні гэтую старонку.

Футбол.

Адразу бліжэй да справы: у студзені ў спорткомплексе рамонтнага завода прайшлі спаборніцтвы па футболе паміж сярэднімі навучальнымі ўстановамі. Удзельнічала сем камандаў: прадстаўнікі Чыгуначнага тэхнікума, АМТТ, Мэдуцэльні, ПТВ-122, ПТВ-110, ПТВ-101 і ПТВ-39. Цяжкімі былі гульні, шмат было хваляванняў, шмат спрэчак (не абышлося і без мацюкоў), наездаў на судзьдзю і, на жаль, мала балельшчыкаў. Воплі падтрымкі чуліся ў асноўным ад запасных ігракоў гуляючых камандаў.

Асабліва напружанымі і цікавымі былі гульні паміж камандамі, якія мелі шанец выйсці ў тройку лепшых. Дык вось, вінуем, хоць і з спазненнем (але лепш пазней, чым раней ці ніколі), каманду Чыгуначнага тэхнікума, якая заняла першае месца (малайцы!), ПТВ-110 — другое месца, АМТТ — трэцяе.

Асабліва крыўдна было ПТВ-122, якое крышачку не дацягнула да ліку лепшых і заняло чацвёртае месца. Але спадзяемся, што за год

яны лепей падрыхтуюцца і пакажуць лепшыя вынікі.

Пра астатніх ня будзем нічога казаць, каб не пакрыўдзіць, а пажадаем толькі аднаго: працуйце, працуйце і яшчэ раз працуйце над гульняй і над сабой.

Валеібол.

А ці ведаеш ты, што адбы-

ўжо адзначаную дату адбыліся спаборніцтвы. Для некаторых гэта былі захапляючыя гульні, а для некаторых проста яшчэ адзін тыдзень вакацыяў, але, між тым, у задавальненні засталіся і тыя і другія.

Крыху напамяну вам вынікі мінулага году: 1-ае месца БКУ (Беларускі Камэрцыйны Універсітэт), 2-ое месца Мэдуцэльні 3-ае месца АМТТ. У гэтым годзе сытуацыя амаль не змянялася. Ніхто нават не сумняваўся, што самая моцная каманда БКУ зноў зойме, як

заўжды, першае месца.

Перамагчы яе немагчыма.

Каб вы бачылі, як яны гуляюць! Прафэсый-

прыгожых. У гэтым годзе, як і ў тым, як і заўжды, Мэдуцэльні заняла першае месца, Педвуцэльні — другое. Заўсёды паміж імі праходзіць складаная і зацяглая гульня. Кожны мячык (шпуляк) на ўліку! Колькі хваляванняў, крыкаў, піскаў (як заўсёды ў дзяўчынак). Але ж колькі ўжо разоў Педвуцэльні няк ня можа абысці Мэдуцэльні.

Амаль такое ж спаборніцтва адбываецца паміж АМТТ і ПТВ-45 за трэцяе месца ўжо другі год. У тым годзе замест звычайных дзвюх гульняў (калі дзвэе часткі выйграе адна каманда і трэцю гуляць ужо немэтазгодна) было тры і перамагло ПТВ-45. І ў гэтым годзе апасяла такой жа напружанай гульні (першую частку выйграла ПТВ-45,

другую — АМТТ, трэцю — ПТВ-45) ізноў перамагло ПТВ-45 і таму заняло трэцяе месца, зьмясціўшы АМТТ на чацвёртае, хаця

АМТТ і выйграў ПТВ-39, якое абыграла ПТВ-45.

Вось і ўсе навіны. Хутка адбудуцца спаборніцтвы па баскетболу, а пра гэта ты даведаеся ўжо ў наступным нумары.

Калі цябе цікавяць такія навіны, дык чакай. Можаш і сам заняцца спортам. Хутка стане цёпла, таму **наперад, да здаровага ладу жыцця!** Займайся спортам!!!

Веся.

А вось цяпер аб

лося з 20-га па 29-ае лютага? Калі ня ведаеш, дык чытай, але лепей адразу набярарся цярпліваць, бо гэта частка будзе ня толькі аб хлапечых спаборніцтвах, але і аб дзявоцкіх. Нават ня ведаю, з каго пачаць, ці з моцных ці з прыгожых. Але ж калі менавіта мяне прывабліваюць больш моцныя (і ў той час, канечне, і прыгожыя, разумныя, вясёлыя, цікавыя..., але толькі хлопцы), дык пачну зь іх.

Дык вось, у спорт-комплексе "Легмаша" ўва

абышоў Мэдуцэльні і здолеў заняць другое месца. Трэцяе месца заняў Чыгуначны тэхнікум. Вінуем вас, хлопцы!

Крыху не дацягнула каманда Педвуцэльні і заняла чацвёртае месца, але таксама малайцы. Не пашанцавала (а можа проста было патрэбна больш пастарацца) Мэдуцэльні — пятае месца. Зусім нічога, на жаль, не атрымалася ў ПТВ-122 — апошнія. Ну, нічога, усе яшчэ наперадзе!

Увага:

ТВОЙ конкурс.

Смагна есці.

Рэдакцыя "ЗАЛІК" абвешчае арыгінальны конкурс. Умовы наступныя. Табе трэба хадзіць па горадзе і выглядаць. А выглядаць трэба вось што—НАДПІСЫ НА СЪЦЕНАХ. Так-так, надпісы, але не звычайныя, бо толькі самыя прыкольныя зь іх патрапяць у нашу газэтку (кажам адрозь: маты—гэта ня сьмешна). Значыцца вось што. Хадзіце, шукайце, лістуйце й дасылайце да нас; няхай надпісы, знойдзеныя *вамі*, *убачаць усё*.

P.S. Калі ласка, не пішыце на сьценах самі, толькі каб трапіць на нашы старонкі.

ЖАДАЕМ ПОСПЕХАЎ!!!

**Калі табе ўжо надакучыла наша газэта -
прачытай, калі ласка, парачку «плоскіх»
показак...**

■ -Доктар, мне ўжо 80 год, а я ўсё яшчэ за дзеўкамі бегаю...
- Дык гэта ж вельмі добра!
- Так, але я ня памятаю навошта!

■ -Да якой групы на саюзах і па значэньні адносіцца складаназлучаны сказ: "Бярозы распусьціліся, дубы ж сталі аголеныя"? —

У гэтым нумары вашай увазе мы прапануем смачненькі торцік, які мае назву «Птушынае малако». Рэцэпт прынесла Аленка Б.

Каб сыпекчы *корж* патрэбна:

3 яйкі, 1 шклянка цукру, 2 сталовыя лыжкі какавы, 100г маргарына, 0.5 чайнае лыжкі гашанае соды, 1 шклянка мукі. Усё перамяшаць. Патэльно змазаць. Корж разрэзаць на дзеве паловы. Сярэдзіну змазаць крэмам (пушам), а зверху заліць глазур'ю (палівай) і астудзіць.

Крэм(пуш): 1.5 сталовай лыжкі манкі, заліць 1 шклянкай халоднага малака і варыць да згусьнення. 150г масла расцераць з 0.5 шклянкі цукру. Усё зьмяшаць.

Глазурь(паліва): 5 сталовых лыжак сьмятаны, 5 сталовых лыжак цукру, 2 сталовыя лыжкі какавы. Варыць да кіпеньня.

**спытаў на-
стаўнік.**

**- Да эратычнай
— упэўнена адка-
заў вучань.**

Паважаны наш чытач!

*Просім цябе запоўніць гэтую анкету і даслаць нам на адрас рэдакцыі.
Што табе больш спадабалася ў гэтым нумары?*

Што б ты хацеў убачыць у наступным нумары?

*Як бы ты жадаў атрымоўваць газэту: па пошце, праз распаўсюджвальнікаў, ці як?
(напішы)*

Адрас для донісаў: 211030 г. Ворша вул. Астроўскага 39-31.

E-mail: zbs@orsatbm.lingvo.vitebsk.by.

Газэта "ЗАЛІК" выдаецца
Задзіночаныя Беларускіх
Студэнтаў. Выдаецца на
правах рукапісу
беларускай мовы.

Надрукавана ў
абсталяваньні пры
падтрымцы Віцебскага
навукова-дасьледчага
Савету Віцебскага
Чарняхоўскага, 2007.

Выдаецца пры падтрымцы
USIS (праект ІМГ "Контар"
Віцебск). Набрана й
здыскістана на абсталяваньні
ІМГ "Крыніч" (Ворша).

Рэдакцыйная калегія:
Вяся (настаўніцтар),
Алена Б. & Міхаіл (настаўніцтар),
Ілья (карэктар).
Наклад 100 асобнікаў.
Распаўсюджваецца бесплатна.